

Waterdicht

Ditmaal geen gedicht over water, maar meer een tekst over advieswerk. Op een CD van Het Klein Orkest vond ik 'De Ballade van de Dood', een tekst van Harry Jekkers. Ik werd getroffen door de overeenkomst tussen het soort werk waarmee ik mijn dagelijks brood verdien, en de situatie die hier wordt beschreven. Het gaat over een hooggeplaatste beleidsmedewerker die een probleem ontdekt. Hij besluit hulp te vragen bij een aantal gerenommeerde deskundigen. De manier waarop adviseurs de vraag behandelen (antwoord voordat de vraag gesteld is, de vraag omzeilen, ontkennen) ken ik uit de praktijk van alledag...

*Er was eens een koning, machtig en groot.
Die had slechts één vijand, en dat was de
dood.*

*Waarom moest de dood toch zijn leven
bederven?*

*Waarom was hij zo bang, zo bang om te
sterven.*

*De koning ontbood toen al zijn geleerden
die te paard en per koets aan het hof arri-
veerden.*

*"Môgge, geleerden", zei de koning beleefd,
"Ik zit met een vraag waar niemand ant-
woord op heeft."*

*De jongste geleerde, een ijdele snaak,
riep: "Vraagt u maar sire, vraagt u maar
raak!"*

*Wilt u soms weten hoeveel sterren er zijn
of hoe zwaar al het zand weegt van de
grote woestijn?*

*Of hoe de belasting massaal wordt ont-
doen*

*of hoe..." En toen werd hij abrupt onder-
broken.*

*"Welnee," zei de koning, een tikje afwezig,
"waarom gaan we dood? Kijk, dat houdt
me bezig."*

*Niet één der geleerden had zo'n vraag
verwacht.*

*"Al sla je me dood." zei de jongste heel
zacht.*

*De oudste geleerde die nam toen het
woord,*

*en zei: "Sire, sommige mensen worden
vermoord.*

*Anderen komen per ongeluk om,
maar de meesten sterven van ouderdom."*

*De koning zei kribbig: "Ja, dat weet ik
allang,*

*maar WAT is de dood, waarom ben ik zo
bang?"*

*De knapste geleerde zei: "Mag ik ook even?
Misschien moet u, Sire, met de dood leren
leven."*

*De koning sprong op, zijn woede was
groot.*

*Hij zei: "Ik eis een antwoord, wat is de
dood?"*

*Toen sprak een geleerde met veel fantasie:
"Zal ik eens vertellen hoe ik dat nu zie.*

*De Dood komt je halen, de dood raakt je
aan,*

*dus de dood moet in levende lijve be-
staan."*

Goed, je kunt kritische kanttekeningen zetten bij de aard van het probleem, en je kunt je afvragen of de vraagstelling wel korrekt geformuleerd was, maar de deskundigen weten toch maar mooi een oplossing te bedenken: men besluit de dood te vangen. Een stokoude man wordt als lokaas in een glazen kooi gezet, en als de dood hem komt halen wordt hij gevangen. Maar dan blijkt de ontstane situatie toch ook niet aan het ideaalbeeld van de vraagsteller te voldoen:

*...maar op den duur ging het feesten ver-
velen*

*en ging men gevaarlijke spelletjes spelen.
Men sprong van torens en in diepe ravijn-
nen*

*en stoeide met leeuwen en met wilde zwij-
nen.*

Men dronk liters en liters vergiftigde wijn

*en voerde wat oorlog, gewoon voor de
gein.
En niemand ging dood, geen mens ging
verloren,
maar er werden wel steeds nieuwe baby's
geboren.
Het werd alsmaar drukker, men kreeg het
benauwd.
Er werden zelfs mensen de zee in ge-
doud.
En honderd jaar later was de lol er van af
en ging men verlangen naar de rust van
het graf.*

Men besluit dus de dood maar weer los te laten, en zo de oorspronkelijke situatie te herstellen. Zo krijgt de knapste geleerde uiteindelijk toch nog gelijk... In dit geval kostte het herstel van de oorspronkelijke situatie nauwelijks moeite. In onze hydrologische praktijk gaat er aanzienlijk meer tijd en geld mee gemoeid. Misschien moeten boeren wel gewoon leren leven met opbrengstdepressies, ecologen met lagere natuurwaarden, waterleidingmensen met een lagere kwaliteit water.

De koning—bevrijd van zijn angst—opende zelf de deur, en stierf in de armen van de gretige dood. De mensen waren blij, “ze leefden nog lang en stierven gelukkig”.

HB